

Po pravih sodeč imenoval bi je vseslovensko, po ugledu in glasilu deželno, a napram „Zvezi“ le okrajno. In ravno to negotovo stanje je neposredni povod disharmonije. Kako naj mirno in brez boja obstaja vseslovensko „Slov. učit. društvo“ v ravno tako vseslovenski „Zvezi“? Mislim, da imam prav, ako trdim, da ravno za tem grmom zajec čepi, ker na popirji je „Slov. učit. društvo“ res konkurenčno društvo „Zveze“. Toda le na popirji! A že to je dovolj! Ker se je pa „Slov. učit. društvo“ držalo ves čas v defenzivi, pripuščen je sklep, da se ne bo „Slov. učit. društvo“ v bodoče kakor do sedaj samo ogibalo vsacega povoda k takim neljubim praskam, ampak da bode šlo korak dalje ter odstranilo vse, kar bi utegnilo do nesporazumljenja privedi. Kot prvi tak čin veljati bi imela prememba v delokrogu. Dosti imamo jedno samo vseslovensko društvo. Kaj naj pa postane „Slov. učit. društvo“? Odgovorim: to, kar je bilo prvotno „deželno društvo ali deželna zveza“. To veleva nam naša korist.


Pri vseh vprašanih tičočih se jedino naše dežele pogrešamo prav občutno enakomernega, solidarnega postopanja. Pri danih prilikah peticionira vsako posamezno okrajno učiteljsko društvo za se, ne meneč se za druge. Tako se zgodi, da so si čestokrat peticije ozir. prošnje dijametralno nasprotujoče. Kdo gleda na take prošnje?

Kako velike koristi je deželno društvo, kaže nam prav lepo sosedna Štajerska ravno sedaj, ko je v enketi, ki se posvetuje o uredbi učiteljskih plač tudi precejšno število odposlancev deželnega učiteljskega društva (med temi tudi Slovenci). Zakaj bi mi Kranjci ne imeli takega društva? Saj ne bo motilo nikogar, ne „Zveze“, ne posamičnih okrajnih društev, le v korist nam bode.

Prestavimo tedaj sedanje vseslovensko „Slovensko učiteljsko društvo“ na deželno,* katero budi deblo, na koje se naša okrajna učiteljska društva v zgol deželnih zadevah v jednoto združiti morejo.

-r-

Slavnim okrajnim učiteljskim društvom!

 petovano pokazala se je potreba, da bi se kranjsko učiteljstvo združeno zavzelo za stvari, katere bi bile nam samim v veliko korist. Omenjamo samo najbolj pereče vprašanje: vreditev naših plač in naših pravnih razmer. Gotovo nam bodo sl. okrajna društva prav dala, ako trdimo, da je delen uzrok naših neuspehov iskati v lastni razcepljenosti.

*) O tem se je odbor „Slov. učit. društva“ že posvetoval, ter bode postavil to točko na dnevni red prihodnjega občnega zbora. Pravila se pridno sestavljajo in poročevalec za to točko je že določen.

Znano je tudi sl. okrajnim učiteljskim društvom, da se naše stališče napram „Zvezi slov. uč. društev“ mnogokrat napčno tolmači. Bili smo že večkrat v neprijetnem položaju marsikako ostro besedo v našem glasilu izreči.

Navedena dva uzroka sta posebno napotila naš odbor, da je začel premišljevat, kako stvar rešiti, da bi se na jedni strani o vprašanjih, ki zadevajo le našo deželo, dosegla jedinstvo, na drugi strani pa, da bi zavladal mir med nami in „Zvezo“.

Podpisani odbor posvetoval se je o teh zadevah ter sklenil 1. delokrog društva omejiti samo na našo deželo in 2. povabiti sl. okrajna učiteljska društva, da se v dosego jednakega postopanja v deželo zadevajočih vprašanjih zbero okoli najstarejšega bojovníka za slovensko učiteljstvo, okoli „Slovenskega deželnege učiteljskega društva v Ljubljani“.

S prvim sklepom mislimo svoje razmerje do „Zveze“ urediti, z drugim pa do sedaj toliko pogrešano skupno postopanje slov. učiteljev na Kranjskem doseči.

Kakor do sedaj, tako bomo i v bodoče smatrali naše društvo kot del „Zveze slov. učiteljskih društev“ in zategadel, ker bodo naši člani z nami vred člani „Zveze“, bodo razmere posameznih sl. okr. učiteljskih društev proti Zvezi i v prihodnosti ostale neizpremenjene.

Naše društvo bilo je do sedaj vseslovensko, kakor „Zveza“. S tem, da postavimo našemu delovanju deželne meje, upamo, da ustrezemo nujni potrebi po skupnem delovanju v deželnih stvareh in da omogočimo mirno bivanje našega društva v „Zvezi“.

Tako organizacijo imajo v Čelih, tako imajo pa tudi avstrijski Nemci v svojem „d. österr. Lehrerbundu“. Tudi štajerski slovenski učitelji pripadajo dež. štaj. učiteljskemu društvu.

Na podlagi povedanega prosimo sl. okrajna učiteljska društva, da nas blagovolijo podpirati.

Načrt pravil „Slovenskega deželnege učiteljskega društva“ bomo v kratkem objavili.

Odbor „Slov. uč. društva v Ljubljani“.

Varstvo ptic.

Najboljše varstvo ptic: poučuj ljudstvo!

Največje dobrotnice človeku so pač ptice. One mu varujejo poljske pridelke, da jih ne uniči brezštevilna golazen. Ali kako plačuje človek tem dobrotnicam? Srce mora vsacega boleti, kdor ima le še kaj čuta za krasoto narave. Po nekojih krajih hiti na jesen staro in mlado loviti ptice v zanjke ali na limance. Koliko sto in sto drobnih